

PREZES RADY MINISTRÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 3 października 2013 r.

Donald Tusk

RM-10-77-12

Pani Ewa KOPACZ

Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi

projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Pracy i Polityki Społecznej.

Z poważaniem

U S T A W A

z dnia

o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599 oraz z 2012 r. poz. 637) w art. 101a dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Prokurator Generalny wymienia dane dotyczące prokuratorów w stanie spoczynku, w zakresie określonym w art. 68a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1, z późn. zm.), za pośrednictwem punktu kontaktowego prowadzonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291, z późn. zm.²⁾) w art. 37 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Kasa wymienia dane dotyczące rolników i domowników, w zakresie określonym w art. 68a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze, ustawę z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, ustawę z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, ustawę z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 67, poz. 411, Nr 70, poz. 416, Nr 180, poz. 1112, Nr 227, poz. 1505, Nr 228, poz. 1507 i Nr 237, poz. 1654 i 1656, z 2009 r. Nr 69, poz. 595, Nr 79, poz. 667 i Nr 97, poz. 800, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 149, poz. 887, Nr 232, poz. 1378 i Nr 233, poz. 1382, z 2012 r. poz. 637, 1342 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 983.

ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.³⁾), w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1, z późn. zm.), za pośrednictwem punktu kontaktowego prowadzonego przez Zakład.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 10 grudnia 1993 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2013 r. poz. 666 i 675) po art. 35 dodaje się art. 35a w brzmieniu:

„Art. 35a. Wojskowy organ emerytalny wymienia dane dotyczące żołnierzy zwolnionych z zawodowej służby wojskowej i członków ich rodzin, w zakresie określonym w art. 68a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1, z późn. zm.), za pośrednictwem punktu kontaktowego prowadzonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz. U. z 2013 r. poz. 667 i 675) po art. 36 dodaje się art. 36a w brzmieniu:

„Art. 36a. Organy emerytalne wymieniają dane funkcjonariuszy zwolnionych ze służby i członków ich rodzin, w zakresie określonym w art. 68a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego,

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 218, poz. 1690, z 2010 r. Nr 105, poz. 668, Nr 182, poz. 1228, Nr 225, poz. 1474, Nr 254, poz. 1700 i Nr 257, poz. 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 75, poz. 398, Nr 138, poz. 808, Nr 171, poz. 1016, Nr 197, poz. 1170, Nr 199, poz. 1175, Nr 232, poz. 1378 i Nr 291, poz. 1706, z 2012 r. poz. 611, 637, 769, 1342 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 675, 827 i 983.

o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1, z późn. zm.), za pośrednictwem punktu kontaktowego prowadzonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 68 dodaje się art. 68a w brzmieniu:

„Art. 68a. 1. Do zakresu działania Zakładu należy prowadzenie punktu kontaktowego, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1, z późn. zm.), służącego do wymiany danych w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego w zakresie:

- 1) określania ustawodawstwa mającego zastosowanie;
- 2) świadczeń pieniężnych z tytułu choroby;
- 3) świadczeń z tytułu macierzyństwa i równoważnych świadczeń dla ojca;
- 4) świadczeń z tytułu inwalidztwa;
- 5) świadczeń z tytułu starości;
- 6) rent rodzinnych;
- 7) świadczeń pieniężnych z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych;
- 8) zasiłków na wypadek śmierci;
- 9) świadczeń przedemerytalnych;
- 10) specjalnych świadczeń pieniężnych o charakterze nieskładkowym;
- 11) odzyskiwania należności z tytułu składek lub nadpłaconych świadczeń.

2. W zakresie określonym w ust. 1 Zakład jest instytucją właściwą, instytucją miejsca zamieszkania, instytucją miejsca pobytu oraz instytucją łącznikową.

3. Zakład może przetwarzać dane osobowe, jeżeli jest to niezbędne do prowadzenia punktu kontaktowego, o którym mowa w ust. 1, w tym do realizacji praw lub obowiązków wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE)

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały podane w odnośniku 3.

nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. WE L 166 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 72, z późn. zm.) oraz z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.”;

2) w art. 77 w ust. 2 dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) wydatki na prowadzenie punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 68a ust. 1.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 427 i 662) w art. 175a dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Minister Sprawiedliwości wymienia dane dotyczące sędziów w stanie spoczynku, w zakresie określonym w art. 68a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1, z późn. zm.), za pośrednictwem punktu kontaktowego prowadzonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 21 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Samorząd województwa wymienia dane w zakresie świadczeń rodzinnych w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, za pośrednictwem punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 22 ust. 2.”;

2) art. 22 otrzymuje brzmienie:

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 222, poz. 1630, z 2007 r. Nr 64, poz. 427, Nr 105, poz. 720, Nr 109, poz. 747, Nr 192, poz. 1378 i Nr 200, poz. 1446, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 138, poz. 872 i 875, Nr 223, poz. 1456 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 97, poz. 800 i Nr 219, poz. 1706, z 2010 r. Nr 50, poz. 301, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 149, poz. 887, Nr 171, poz. 1016 i Nr 205, poz. 1212, z 2012 r. poz. 959, 1255 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 983.

„Art. 22. 1. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego jest władzą właściwą oraz instytucją łącznikową w zakresie świadczeń rodzinnych w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

2. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego prowadzi punkt kontaktowy, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, służący do wymiany danych w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego w zakresie świadczeń rodzinnych.

3. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może przetwarzać dane osobowe, jeżeli jest to niezbędne do prowadzenia punktu kontaktowego, o którym mowa w ust. 2, w tym do realizacji praw lub obowiązków wynikających z przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, 675 i 829) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego realizuje zadania z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego państw, o których mowa w art. 1 ust. 3 pkt 2 lit. a–c, w zakresie świadczeń dla bezrobotnych, w szczególności przez:

- 1) pełnienie funkcji instytucji łącznikowej;
- 2) prowadzenie punktu kontaktowego, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1, z późn. zm.), służącego do wymiany danych w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego w zakresie świadczeń dla bezrobotnych.”,

b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego może przetwarzać dane osobowe, jeżeli jest to niezbędne do prowadzenia punktu

kontaktowego, o którym mowa w ust. 1a pkt 2, w tym do realizacji praw lub obowiązków wynikających z przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.”;

2) w art. 8 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Samorząd województwa wymienia dane w zakresie świadczeń dla bezrobotnych w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, za pośrednictwem punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) podstawy instytucjonalno-proceduralne do stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. WE L 166 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 72, z późn. zm.), rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1231/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. rozszerzającego rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, Nr 225, poz. 1486, Nr 227, poz. 1505, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 26, poz. 157, Nr 38, poz. 299, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 800, Nr 98, poz. 817, Nr 111, poz. 918, Nr 118, poz. 989, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1278 i Nr 178, poz. 1374, z 2010 r. Nr 50, poz. 301, Nr 107, poz. 679, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 165, poz. 1116, Nr 182, poz. 1228, Nr 205, poz. 1363, Nr 225, poz. 1465, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1723 i 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 73, poz. 390, Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 113, poz. 657, Nr 122, poz. 696, Nr 138, poz. 808, Nr 149, poz. 887, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1203 i Nr 232, poz. 1378, z 2012 r. poz. 123, 476, 1016, 1342 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 154, 879 i 983.

rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo (Dz. Urz. UE L 344 z 29.12.2010, str. 1);”;

2) w art. 5 pkt 32 otrzymuje brzmienie:

„32) przepisy o koordynacji – przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w zakresie udzielania rzeczowych świadczeń zdrowotnych określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1231/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. rozszerzającym rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo oraz decyzje wydane na podstawie przepisów powyższych rozporządzeń;”;

3) w art. 68 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoba niewymieniona w art. 66 ust. 1, pracownik przebywający na urlopie bezpłatnym, poseł do Parlamentu Europejskiego wybrany w Rzeczypospolitej Polskiej lub osoba niewymieniona w art. 66 ust. 1, do której ma zastosowanie art. 11 ust. 3 lit. e rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, może ubezpieczyć się dobrowolnie na podstawie pisemnego wniosku złożonego w Funduszu, jeżeli ma miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;

4) w art. 97 po ust. 3c dodaje się ust. 3d w brzmieniu:

„3d. Fundusz jest instytucją właściwą, instytucją miejsca zamieszkania, instytucją miejsca pobytu oraz instytucją łącznikową w zakresie rzeczowych świadczeń zdrowotnych, w rozumieniu przepisów o koordynacji, oraz prowadzi, w centrali Funduszu, punkt kontaktowy, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącym wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, służący do wymiany danych w zakresie rzeczowych świadczeń zdrowotnych w ramach Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego.”;

5) w art. 188 w ust. 2 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) prowadzenia punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 97 ust. 3d.”.

Art. 10. 1. W latach 2014–2023 maksymalny limit wydatków Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, będący skutkiem finansowym ustawy, wynosi w:

- 1) 2014 r. – 3 650 000 zł;
- 2) 2015 r. – 800 000 zł;
- 3) 2016 r. – 800 000 zł;
- 4) 2017 r. – 800 000 zł;
- 5) 2018 r. – 800 000 zł;
- 6) 2019 r. – 800 000 zł;
- 7) 2020 r. – 800 000 zł;
- 8) 2021 r. – 800 000 zł;
- 9) 2022 r. – 800 000 zł;
- 10) 2023 r. – 800 000 zł.

2. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia maksymalnego limitu wydatków przyjętego na dany rok budżetowy, o którym mowa w ust. 1, zostanie zastosowany mechanizm korygujący polegający na obniżeniu kosztów utworzenia lub prowadzenia punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 68a ust. 1 ustawy wymienionej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 2, jest Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 11. 1. W latach 2014–2023 maksymalny limit wydatków ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, będący skutkiem finansowym ustawy, wynosi w:

- 1) 2014 r. – 970 000 zł;
- 2) 2015 r. – 510 000 zł;
- 3) 2016 r. – 510 000 zł;
- 4) 2017 r. – 510 000 zł;
- 5) 2018 r. – 510 000 zł;
- 6) 2019 r. – 510 000 zł;
- 7) 2020 r. – 510 000 zł;
- 8) 2021 r. – 510 000 zł;

- 9) 2022 r. – 510 000 zł;
- 10) 2023 r. – 510 000 zł.

2. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia maksymalnego limitu wydatków przyjętego na dany rok budżetowy, o którym mowa w ust. 1, zostanie zastosowany mechanizm korygujący polegający na obniżeniu kosztów utworzenia lub prowadzenia punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 22 ust. 2 ustawy wymienionej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, i art. 4 ust. 1a pkt 2 ustawy wymienionej w art. 8, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 2, jest minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Art. 12. 1. W latach 2014–2023 maksymalny limit wydatków Narodowego Funduszu Zdrowia, będący skutkiem finansowym ustawy, wynosi w:

- 1) 2014 r. – 2 177 287 zł;
- 2) 2015 r. – 152 338 zł;
- 3) 2016 r. – 240 000 zł;
- 4) 2017 r. – 240 000 zł;
- 5) 2018 r. – 240 000 zł;
- 6) 2019 r. – 240 000 zł;
- 7) 2020 r. – 240 000 zł;
- 8) 2021 r. – 240 000 zł;
- 9) 2022 r. – 240 000 zł;
- 10) 2023 r. – 240 000 zł.

2. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia maksymalnego limitu wydatków przyjętego na dany rok budżetowy, o którym mowa w ust. 1, zostanie zastosowany mechanizm korygujący polegający na obniżeniu kosztów utworzenia lub prowadzenia punktu kontaktowego, o którym mowa w art. 97 ust. 3d ustawy wymienionej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz wdrożenia mechanizmu korygującego, o którym mowa w ust. 2, jest Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia.

Art. 13. Punkt kontaktowy, o którym mowa w:

- 1) art. 68a ust. 1 ustawy wymienionej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, tworzy Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 2) art. 22 ust. 2 ustawy wymienionej w art. 7, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, i art. 4 ust. 1a pkt 2 ustawy wymienionej w art. 8, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, tworzy minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego;
- 3) art. 97 ust. 3d ustawy wymienionej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, tworzy Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia.

Art. 14. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 maja 2014 r., z wyjątkiem art. 9 pkt 1–3 i art. 10–13, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

UZASADNIENIE

1. Aktualny stan faktyczny

Od dnia 1 maja 2004 r. Rzeczpospolita Polska jako państwo członkowskie Unii Europejskiej jest włączona w europejską koordynację systemów zabezpieczenia społecznego. Krajowe instytucje państw członkowskich współpracują ze sobą, wymieniając dane niezbędne do ustalenia praw i obowiązków ubezpieczonych oraz świadczeniobiorców. Wymiana takich danych odbywa się obecnie na podstawie formularzy i dokumentów w wersji papierowej. Do dnia 1 maja 2014 r. wszystkie państwa członkowskie zobowiązane zostały do włączenia się do Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego. Przekazywanie danych odbywać się będzie bezpośrednio, drogą elektroniczną w ramach wspólnej bezpiecznej sieci zapewniającej poufność i ochronę danych.

2. Aktualny stan prawny

W ramach Unii Europejskiej państwa członkowskie nie zdecydowały się dotychczas na harmonizację krajowych systemów zabezpieczenia społecznego, a jedynie na koordynację systemów zabezpieczenia społecznego. Każde z państw zachowuje prawo kształtowania krajowych systemów ubezpieczeń społecznych oraz świadczeń. Prawo europejskie ma natomiast na celu zapobieżenie powstawaniu negatywnych konsekwencji w zakresie ubezpieczeń społecznych oraz uprawnień do świadczeń w odniesieniu do osób, które migrują zarobkowo w obrębie państw członkowskich Unii Europejskiej.

Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego realizowana jest w oparciu o następujące zasady:

- 1) stosowania jednego ustawodawstwa;
- 2) równego traktowania obywateli;
- 3) równego traktowania świadczeń, dochodów, okoliczności lub zdarzeń;
- 4) sumowania okresów ubezpieczenia i zamieszkania dla celów nabycia prawa do świadczeń;
- 5) eksportu świadczeń dla osób zamieszkałych w państwach stosujących przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Podstawę prawną unijnej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego stanowi rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia

29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, zwane dalej „rozporządzeniem 883/2004”, oraz rozporządzenie wykonawcze Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, zwane dalej „rozporządzeniem 987/2009”. Rozporządzenie 883/2004 oraz rozporządzenie 987/2009 zastąpiły z dniem 1 maja 2010 r. dotychczas stosowane rozporządzenia europejskie z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego: rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie oraz rozporządzenie Rady (EWG) nr 574/72 dotyczące wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie. Przy realizacji zadań wynikających z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego krajowe instytucje państw członkowskich współpracują ze sobą, wymieniając się danymi niezbędnymi do ustalenia praw i obowiązków ubezpieczonych oraz świadczeniobiorców.

Zasady wymiany tych danych zostały uregulowane w obu rozporządzeniach w sposób kompleksowy.

Podstawy prawne dla elektronicznej wymiany informacji w obszarze zabezpieczenia społecznego w ramach Unii Europejskiej (Electronic Exchange of Social Security Information – EESSI) są zawarte w szczególności w przepisach art. 72, 78 i 79 rozporządzenia 883/2004 oraz art. 1, 2, 4 i 95 rozporządzenia 987/2009, jak również w postanowieniach załącznika nr 4 do rozporządzenia 987/2009.

W myśl art. 78 ust. 1 i 2 rozporządzenia 883/2004, państwa członkowskie stopniowo wykorzystują nowe technologie do wymiany, dostępu i przetwarzania danych wymaganych do stosowania przepisów tego rozporządzenia oraz rozporządzenia 987/2009. Komisja Europejska wspiera działania stanowiące przedmiot wspólnego zainteresowania, kiedy tylko państwa członkowskie ustalą takie techniki przetwarzania danych. Każde państwo członkowskie odpowiada za

zarządzanie swoimi technikami przetwarzania danych zgodnie z przepisami prawa unijnego w sprawie ochrony osób fizycznych w odniesieniu do przetwarzania i swobodnego przepływu danych osobowych.

Na mocy art. 78 ust. 3 rozporządzenia 883/2004, władze lub instytucje państwa członkowskiego nie mogą odrzucić dokumentów elektronicznych wysłanych lub wystawionych przez instytucję innego państwa członkowskiego zgodnie z przepisami tego rozporządzenia oraz rozporządzenia 987/2009 z powodu tego, że zostały otrzymane drogą elektroniczną, jeżeli instytucja otrzymująca oświadczyła, że może przyjmować dokumenty elektroniczne. Kopie i zapisy takich dokumentów uważa się za poprawną i dokładną kopię oryginału lub odzwierciedlenie informacji, do jakich dokument się odnosi, o ile nie istnieją dowody przeciwne.

Należy przy tym zauważyć, że dokument elektroniczny uważa się za ważny, jeżeli system komputerowy, w jakim zapisany jest dokument, zawiera zabezpieczenia niezbędne w celu przeciwdziałania wszelkim zmianom, ujawnieniom lub dostępowi osób nieuprawnionych do tego zapisu. W każdym czasie powinien on zapewniać odtworzenie zapisanych informacji w postaci gotowej do odczytu. Kiedy dokument elektroniczny jest przekazywany z jednej instytucji zabezpieczenia społecznego do innej, podejmowane są specjalne środki bezpieczeństwa zgodnie z przepisami prawa unijnego w odniesieniu do ochrony osób fizycznych i w odniesieniu do przetwarzania i swobodnego przepływu danych osobowych.

Na mocy postanowień art. 72 rozporządzenia 883/2004, jednym z zadań Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego, zwanej dalej „Komisją Administracyjną”, jest zachęcanie, na ile to możliwe, do wykorzystywania nowych technologii w celu usprawnienia swobodnego przepływu osób, w szczególności przez unowocześnienie procedur wymiany informacji i dostosowanie przepływu informacji między instytucjami do celów wymiany przy pomocy środków elektronicznych, z uwzględnieniem rozwoju technik przetwarzania danych w każdym państwie członkowskim. Komisja Administracyjna przyjmuje wspólne zasady strukturalne dotyczące systemów przetwarzania danych, w szczególności dotyczące bezpieczeństwa i stosowania norm, oraz określa przepisy dotyczące funkcjonowania wspólnych części tych systemów.

3. Potrzeba i cel uchwalenia ustawy

W art. 1 ust. 2 lit. a oraz c–e rozporządzenia 987/2009, dla celów elektronicznej wymiany danych, zdefiniowane zostały pojęcia:

- 1) „punkt kontaktowy” (ang. Access point) – jako oznaczający jednostkę zapewniającą elektroniczny punkt kontaktowy, automatyczne przekierowanie na podstawie adresu oraz inteligentne przekierowanie oparte na oprogramowaniu, które umożliwia automatyczne sprawdzenie i przekierowanie (na przykład aplikacja oparta na sztucznej inteligencji), lub oparte na interwencji człowieka;
- 2) „dokument” – jako oznaczający zbiór danych, niezależnie od zastosowanego nośnika, o strukturze pozwalającej na wymianę tych danych drogą elektroniczną, którego przekazywanie jest niezbędne w celu umożliwienia funkcjonowania przepisów rozporządzenia 883/2004 i rozporządzenia 987/2009;
- 3) „standardowy dokument elektroniczny” (ang. structured electronic document – SED) – jako oznaczający każdy ustrukturyzowany dokument w formacie umożliwiającym elektroniczną wymianę informacji między państwami członkowskimi;
- 4) „przekazywanie drogą elektroniczną” – jako oznaczające przekazywanie danych za pomocą sprzętu elektronicznego do przetwarzania danych (włącznie z kompresją cyfrową) z wykorzystaniem przekazu kablowego, radiowego, technologii optycznych lub jakiegokolwiek innego środka elektromagnetycznego.

Zgodnie z art. 2 ust. 1–2 rozporządzenia 987/2009, dla celów rozporządzenia 987/2009 wymiana danych między władzami i instytucjami państw członkowskich a osobami objętymi rozporządzeniem 883/2004 oparta jest na zasadach usługi publicznej, skuteczności, aktywnej pomocy, szybkiego dostarczenia i dostępności, w tym także dostępności drogą elektroniczną, zwłaszcza dla osób niepełnosprawnych i osób starszych. Instytucje niezwłocznie dostarczają lub wymieniają między sobą wszystkie dane niezbędne do ustanowienia i określenia praw i obowiązków osób, do których ma zastosowanie rozporządzenie 883/2004. Przekazywanie tych danych między państwami członkowskimi odbywa się

bezpośrednio pomiędzy samymi instytucjami lub za pośrednictwem instytucji łącznikowych.

W myśl art. 4 rozporządzenia 987/2009, Komisja Administracyjna ustala strukturę, zawartość, format oraz szczegółowe ustalenia dotyczące wymiany dokumentów oraz standardowych dokumentów elektronicznych, a przekazywanie danych między instytucjami lub instytucjami łącznikowymi odbywa się drogą elektroniczną, w sposób bezpośredni lub za pośrednictwem punktów kontaktowych w ramach wspólnej bezpiecznej sieci, która może zapewnić poufność i ochronę wymiany danych.

W kontaktach z zainteresowanymi odpowiednie instytucje mają wykorzystywać ustalenia odpowiednie dla danej sprawy oraz sprzyjają wykorzystywaniu środków elektronicznych w jak najszerszym zakresie. Komisja Administracyjna określa praktyczne ustalenia służące przesyłaniu informacji, dokumentów lub decyzji drogą elektroniczną.

Powyższa regulacja stanowi podstawę systemu elektronicznej wymiany danych w obszarze zabezpieczenia społecznego między państwami członkowskimi Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 88 ust. 1 rozporządzenia 987/2009, państwa członkowskie przekazują Komisji Europejskiej dane organów, o których mowa w art. 1 lit. m, q i r rozporządzenia 883/2004 (chodzi tu o władze właściwe, instytucje właściwe, instytucje miejsca zamieszkania) oraz w art. 1 ust. 2 lit. a i b rozporządzenia 987/2009 (chodzi tu o punkty kontaktowe oraz instytucje łącznikowe), jak również instytucji wyznaczonych zgodnie z rozporządzeniem 987/2009. Te wskazane organy mają uzyskać oznaczenie elektroniczne w postaci kodu identyfikacyjnego i adresu poczty elektronicznej, a Komisja Administracyjna określi strukturę, zawartość i szczegółowy sposób przekazywania danych o tych organach, łącznie ze wspólnym formatem oraz wzorem powiadomienia.

W myśl art. 95 rozporządzenia 987/2009, każde państwo członkowskie może skorzystać z okresu przejściowego dotyczącego wymiany danych drogą elektroniczną określonej w art. 4 ust. 2 rozporządzenia 987/2009. Okresy przejściowe nie mogą być dłuższe niż 24 miesiące od dnia wejścia w życie rozporządzenia 987/2009.

Jeżeli jednak udostępnienie niezbędnej infrastruktury wspólnotowej (Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego – EESSI) znacznie się opóźni w stosunku do wejścia w życie rozporządzenia 987/2009, Komisja Administracyjna może postanowić o odpowiednim przedłużeniu tych okresów.

Praktyczne warunki dotyczące wszelkich niezbędnych okresów przejściowych, o których mowa w ww. art. 95 ust. 1, określa Komisja Administracyjna, w celu zapewnienia niezbędnej wymiany danych umożliwiającej stosowanie rozporządzenia 883/2004 i rozporządzenia 987/2009.

Zgodnie z decyzją nr E3 Komisji Administracyjnej z dnia 19 października 2011 r. dotyczącą okresu przejściowego określonego w art. 95 rozporządzenia 987/2009, ze względu na złożoność techniczną projektu oraz różne ewentualne rozwiązania wdrażające, postanowiono o przedłużeniu okresu przejściowego o kolejne 24 miesiące do dnia 30 kwietnia 2014 r.

W załączniku nr 4 do rozporządzenia 987/2009 opisano szczegółowo ogólnodostępną bazę danych zawierającą informacje o ww. organach. Komisja Europejska tworzy tę bazę danych i nią zarządza. Państwa członkowskie są jednakże odpowiedzialne za wprowadzanie do tej bazy danych informacji na temat własnych krajowych punktów kontaktowych. Ponadto państwa członkowskie zapewniają, aby wprowadzane informacje na temat krajowych punktów kontaktowych były dokładne. Państwa członkowskie są ponadto odpowiedzialne za aktualizowanie powyższych informacji.

Biorąc pod uwagę obecnie określony okres przejściowy, polskie instytucje wykonujące zadania z zakresu zabezpieczenia społecznego powinny być przygotowane do rozpoczęcia korzystania z Systemu EESSI (wysyłania i otrzymywania drogą elektroniczną standardowych dokumentów elektronicznych – SED) na dzień 1 maja 2014 r.

Elektronicznej wymianie danych podlegać będą dane związane ze stosowaniem rozporządzenia 883/2004 oraz rozporządzenia 987/2009.

Dotyczyć to będzie przede wszystkim następujących obszarów:

- 1) ogólnej współpracy administracyjnej, związanej z wymianą danych wspólnych dla różnych obszarów, m.in. dotyczących identyfikacji osoby, ustalenia miejsca zamieszkania;
- 2) podlegania ustawodawstwu właściwemu;
- 3) poszczególnych rodzajów świadczeń (wniosków o świadczenia) objętych zakresem przedmiotowym rozporządzenia 883/2004, w tym: świadczeń z tytułu choroby, świadczeń z tytułu macierzyństwa i równoważnych świadczeń dla ojca, świadczeń z tytułu inwalidztwa, świadczeń z tytułu starości, rent rodzinnych, świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i choroby zawodowej, zasiłków na wypadek śmierci, świadczeń dla bezrobotnych, świadczeń przedemerytalnych, świadczeń rodzinnych, specjalnych świadczeń pieniężnych o charakterze nieskładkowym;
- 4) pomocy w odzyskiwaniu należności w innym państwie członkowskim.

Dane z powyższych obszarów merytorycznych podlegać będą wymianie za pomocą standardowych dokumentów elektronicznych (SED). Standardowy dokument elektroniczny (SED) to ustrukturyzowany dokument w formacie umożliwiającym elektroniczną wymianę informacji między państwami członkowskimi.

Celem wdrożenia Systemu EESSI jest skrócenie i uproszczenie procedury administracyjnej. Konsekwencją tego ma być szybsze rozpatrywanie wniosków i wypłata należnych świadczeń na rzecz osób uprawnionych.

Ustawodawca unijny założył, że wymiana danych między instytucjami państw członkowskich odpowiedzialnych za realizację przepisów europejskich w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego odbywać się będzie drogą elektroniczną, z wykorzystaniem wspólnej bezpiecznej sieci – s-TESTA, która zapewni poufność i ochronę wymiany danych. System elektronicznej wymiany informacji zastąpi komunikację przy użyciu obecnie wykorzystywanych standardowych papierowych formularzy serii E.

W założeniu wymiana danych z wykorzystaniem systemu elektronicznego ma zapewnić także skuteczniejszą kontrolę i weryfikację danych osobowych oraz uprawnień do świadczeń.

Kluczowym elementem architektury EESSI na poziomie krajowym jest tzw. Access point – punkt kontaktowy. Funkcję tę pełni instytucja wyznaczona przez

właściwy organ danego państwa członkowskiego w ramach określonego obszaru zadań. Zadaniem punktu kontaktowego jest wysyłanie i otrzymywanie drogą elektroniczną danych koniecznych do wykonania rozporządzenia 883/2004 oraz rozporządzenia 987/2009, przy użyciu wspólnej sieci. Punkt ten może pośredniczyć w wymianie danych przekazywanych transgranicznie, a pochodzących od zagranicznych instytucji oraz polskich instytucji zabezpieczenia społecznego.

Liczba punktów kontaktowych w poszczególnych państwach może wahać się między 1–5, a ich ostateczna liczba ustalona dla każdego państwa członkowskiego została zatwierdzona na posiedzeniu Komisji Administracyjnej (organ pomocniczy Komisji Europejskiej) w dniach 11 i 12 marca 2008 r.

W wyniku konsultacji z zainteresowanymi polskimi instytucjami oraz konsultacji międzyresortowych w ramach Międzyresortowego Zespołu ds. Wdrożenia Systemu Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego, ustalono, że optymalną decyzją w zakresie budowy systemu na poziomie krajowym będzie utworzenie w Rzeczypospolitej Polskiej trzech punktów kontaktowych, dla poszczególnych kategorii świadczeń:

- 1) w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej – dla sektora świadczeń z tytułu bezrobocia i świadczeń rodzinnych; powyższe jest uzasadnione tym, że Minister Pracy i Polityki Społecznej pełni funkcję zarówno władzy właściwej, jak i instytucji łącznikowej dla tych kategorii świadczeń;
- 2) w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych – na potrzeby ustalania ustawodawstwa właściwego, dla sektora świadczeń emerytalno-rentowych, pieniężnych świadczeń wypadkowych, chorobowych i macierzyńskich (także dla obsługi systemu rolniczego oraz systemów specjalnych), ze względu na fakt, że Centrala Zakładu Ubezpieczeń Społecznych pełni funkcję instytucji łącznikowej dla ww. świadczeń z systemu powszechnego, jak również skupia największą liczbę świadczeniobiorców i ma stosunkowo najlepiej rozbudowany system informatyczny spośród wszystkich instytucji łącznikowych odpowiedzialnych za świadczenia pieniężne;
- 3) w Narodowym Funduszu Zdrowia – powyższe jest uzasadnione tym, że Narodowy Fundusz Zdrowia jest instytucją łącznikową i właściwą w ramach sektora rzeczowych świadczeń zdrowotnych.

W celu realizacji założeń krajowej architektury Systemu EESSI oraz umocowania struktury w krajowym porządku prawnym, niezbędne jest uregulowanie ustawowe powyższej kwestii.

Stąd w projekcie ustawy przewidziano ustanowienie punktów kontaktowych:

- w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych – art. 5 projektu ustawy (wprowadzający art. 68a do ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.),
- Ministra Pracy i Polityki Społecznej – art. 7 projektu ustawy (zmiany w art. 22 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych – Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.) oraz art. 8 projektu ustawy (zmiany w art. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.),
- w Narodowym Funduszu Zdrowia – art. 9 projektu ustawy (zmiany w art. 97 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.).

Przewiduje się, że ustawa wejdzie w życie z dniem 1 maja 2014 r., a więc od zakładanego uruchomienia Systemu EESSI, z wyłączeniem art. 9 pkt 1–3 oraz art. 10–13, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2014 r., w celu zapewnienia utworzenia przez wskazane podmioty punktów kontaktowych oraz niezbędnych zmian legislacyjnych.

4. **Możliwość podjęcia alternatywnych środków w stosunku do uchwalenia projektowanej ustawy umożliwiających osiągnięcie celu interwencji ustawodawczej**
Alternatywne środki w stosunku do uchwalenia projektowanej ustawy umożliwiające osiągnięcie zakładanych celów nie były podjęte z uwagi na to, iż tylko wprowadzenie rozwiązań na poziomie ustawy zagwarantuje pełne wdrożenie założeń systemu w Rzeczypospolitej Polskiej oraz pozwoli na przetwarzanie danych drogą elektroniczną dla celów stosowania przepisów rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady.
5. **Przewidywane skutki finansowe uchwalenia projektowanej ustawy i źródła ich pokrycia**

Środki na utworzenie punktu kontaktowego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej będą pochodzić ze środków budżetu państwa przeznaczonych na realizację zadań bieżących Ministra Pracy i Polityki Społecznej, w tym ze zwiększonego limitu w cz. 44 – Zabezpieczenie społeczne, oraz ze środków publicznych przeznaczonych na funkcjonowanie instytucji. Punkt kontaktowy w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych utworzony zostanie z przychodów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, o których mowa w art. 76 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Punkt kontaktowy w Narodowym Funduszu Zdrowia finansowany będzie z przychodów Narodowego Funduszu Zdrowia, o których mowa w art. 116 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zgodnie z szacunkami instytucji, w których powstaną punkty, koszty związane z wdrożeniem Systemu EESSI i uruchomieniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej 3 punktów kontaktowych do końca 2014 r. wyniosą ok. 7,047 mln zł oraz koszty związane z obsługą od 2015 r. – ok. 1,55 mln zł rocznie, w tym koszty dla budżetu państwa związane z utworzeniem Systemu EESSI do końca 2014 r. wyniosą ok. 0,97 mln zł oraz ok. 0,25 mln zł poniesionych zostanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w ramach projektu nr 1.12 „Implementacja i rozwój systemu informacyjnego publicznych służb zatrudnienia” oraz koszty od 2015 r. związane z utrzymaniem oraz obsługą Systemu EESSI szacowane są na 0,51 mln rocznie. Pozostałe środki związane z utworzeniem i uruchomieniem Systemu EESSI do końca 2014 r. (ok. 5,827 mln zł) pochodzą będą z przychodów jednostek sektora finansów publicznych, w których powstaną punkty kontaktowe – Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ok. 3,65 mln zł do końca 2014 r.) oraz Narodowego Funduszu Zdrowia (ok. 2,177 mln zł do końca 2014 r., 0,152 mln zł w 2015 r.). Koszty te w większości dotyczyć będą rozbudowania zasobów informatycznych podmiotów (zakupu, rozbudowy oraz utrzymania serwerów i urządzeń przekąźnikowych, zapewnienia i utrzymania odrębnego podłączenia do sieci s-TESTA, zakupu i utrzymania oprogramowania), które pełnić będą funkcje punktów kontaktowych oraz inwestycji w dostosowanie i utrzymanie krajowych systemów informatycznych, w celu umożliwienia odbierania i wysyłania dokumentów drogą elektroniczną. Reguła finansowa oraz maksymalne kwoty

wydatków, o których mowa powyżej, zostały ustanowione w art. 10, 11 i 12 projektu ustawy. Celem wprowadzenia regulacji będzie pełne przyłączenie do europejskiego Systemu EESSI polskich instytucji biorących udział w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Miernikiem realizacji zakładanego celu będzie stosunek (wyrażony procentowo) dokumentów wymienianych w sposób tradycyjny (za pomocą poczty) w stosunku do dokumentów wymienianych elektronicznie. Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. W trakcie prac nad projektem do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej nie wpłynęły zgłoszenia zainteresowania pracami nad projektowaną ustawą w trybie ww. ustawy.

Projektowana ustawa została również udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z treścią § 11a ust. 1 uchwały nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałują projektowane zmiany do ustawy
 - minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego,
 - Zakład Ubezpieczeń Społecznych,
 - Narodowy Fundusz Zdrowia,
 - Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
 - Zakład Emerytalno-Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych,
 - Wojskowe Biuro Emerytalne,
 - Ministerstwo Sprawiedliwości,
 - Prokuratura Generalna,
 - Biuro Emerytalne Służby Więziennej,
 - Samorządy Województw,
 - osoby uprawnione do świadczeń w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

2. Zakres konsultacji społecznych

Projekt został poddany konsultacjom społecznym w trybie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.). Projekt został przekazany do opinii następującym organizacjom: NSZZ Solidarność, Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Pracodawcom RP, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Business Centre Club – Związkowi Pracodawców, Krajowej Izbie Gospodarczej, Związkowi Rzemiosła Polskiego, Naczelnej Radzie Zatrudnienia, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Projekt ustawy został przedstawiony na posiedzeniu Zespołu problemowego ds. Ubezpieczeń Społecznych Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych i uzyskał pozytywne stanowisko Zespołu. Projekt uzyskał pozytywną opinię Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Do projektu ustawy nie zgłoszono uwag w trakcie konsultacji społecznych.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Źródłem finansowania jednostek, których dotyczyć będzie projektowana ustawa, jest budżet państwa oraz przychody jednostek sektora finansów publicznych. Zakładane wydatki budżetu państwa związane z utworzeniem i uruchomieniem punktów kontaktowych dla Systemu EESSI finansowane będą ze środków budżetu państwa, środków europejskich oraz przychodów przewidzianych na funkcjonowanie jednostek objętych regulacją – Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Narodowego Funduszu Zdrowia. Szacowany koszt utworzenia Systemu EESSI i uruchomienia punktów kontaktowych ze środków publicznych może wynieść 7,199 mln zł (7,047 mln zł do końca 2014 r. oraz 0,152 mln zł w 2015 r.), w tym z budżetu państwa – 0,97 mln zł oraz 0,25 mln zł poniesione zostanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w ramach projektu nr 1.12 „Implementacja i rozwój systemu informacyjnego publicznych służb zatrudnienia” – dla punktu prowadzonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej, oraz ok. 5,979 mln zł z przychodów jednostek sektora finansów publicznych, w tym po stronie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – 3,65 mln zł oraz po stronie Narodowego Funduszu Zdrowia – 2,329 mln zł. Jednocześnie koszty związane z dalszym utrzymaniem Systemu EESSI szacowane są na 1,55 mln zł rocznie i związane będą z utrzymaniem infrastruktury (łączy, serwerów, oprogramowania) niezbędnej do wymiany informacji drogą elektroniczną oraz jej ewentualną modernizacją oraz, w zależności od liczby przesyłanych drogą elektroniczną standardowych dokumentów elektronicznych, zapewnieniem niezbędnej powierzchni dyskowej po stronie punktów kontaktowych. W odniesieniu do punktu kontaktowego w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych, koszty sfinansowane zostaną z przychodów, o których mowa w art. 76 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, przeznaczonych na bieżącą działalność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W odniesieniu do punktu kontaktowego w Narodowym Funduszu Zdrowia, koszty zostaną sfinansowane z przychodów Narodowego Funduszu Zdrowia, o których mowa w art. 116 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Koszty po stronie Narodowego Funduszu Zdrowia zostaną wydatkowane w ramach środków

zarezerwowanych i zabezpieczonych w Rzeczym Planie Inwestycyjnym w latach 2013–2014 oraz w ramach środków zabezpieczonych w Planie Finansowym na lata 2014–2015.

Podział kosztów związanych z utrzymaniem Systemu EESSI przedstawia poniższa tabela.

Koszty utrzymania Systemu EESSI w ujęciu rocznym				
Lp.	Punkt kontaktowy			
	Instytucja	MPiPS	NFZ	ZUS
1.	Serwis sprzętu	150 000	200 000	100 000
2.	Utrzymanie i serwis oprogramowania			650 000
3.	Utrzymanie łączny		40 000	50 000
4.	Dodatkowa obsługa	360 000	-	-

Zgodnie z szacunkami Głównego Urzędu Statystycznego – Informacja o rozmiarach i kierunkach emigracji z Polski w latach 2004–2011 (opublikowana w dniu 25 września 2012 r.) emigracja na pobyt czasowy wynosiła:

Lata	Emigracja na pobyt czasowy	w tym:	
		kraje UE	kraje europejskie spoza UE
2004	1 000 000	750 000	20 000
2005	1 450 000	1 170 000	30 000
2006	1 950 000	1 550 000	60 000
2007	2 270 000	1 860 000	65 000
2008	2 210 000	1 820 000	67 000
2009	2 100 000	1 690 000	75 000
2010	2 000 000	1 607 000	78 000
2011	2 060 000	1 670 000	85 000

Ponadto wyniki ostatniego Narodowego Spisu Powszechnego na koniec marca 2011 r. wskazują, że 73% emigrantów przebywało za granicą w związku z pracą.

Wszystkie osoby migrujące w ramach UE, EOG i Konfederacji Szwajcarskiej podlegają koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i w większości przypadków konieczne jest wykorzystanie dokumentów unijnych w celu potwierdzenia ich uprawnień.

Zgodnie z szacunkowymi danymi za 2011 r. zebranymi z instytucji, które będą prowadziły punkty kontaktowe w ramach Systemu EESSI, a obecnie wykonują zadania z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w oparciu o wymianę papierową – średnioroczne przepływy dokumentów od 2004 r. do chwili obecnej wyniosły nie mniej niż dane przedstawione w poniższej tabeli:

Instytucja	Liczba formularzy/dokumentów otrzymanych	Liczba formularzy/dokumentów wystawionych
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (obejmuje dane z samorządów województw)	108 110	140 001
Narodowy Fundusz Zdrowia	100 850	291 366
Zakład Ubezpieczeń Społecznych – obejmuje również dane: <ul style="list-style-type: none"> • Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, • Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, • Wojskowego Biura Emerytalnego, • Biura Emerytalnego Służby Więziennej 	119 161	1 143 086

Wprowadzenie wymiany informacji drogą elektroniczną wpłynie korzystnie na budżet jednostek sektora finansów publicznych, w związku z likwidacją obowiązku wymiany dokumentacji papierowej, co przyczyni się do znacznego ograniczenia

dotychczasowych kosztów związanych z przesyłaniem formularzy drogą pocztową. Szacuje się, że korzyści wynikające z pełnego wprowadzenia Systemu EESSI obejmą:

- 1) krótszy okres niezbędny na potwierdzenie uprawnień osób ubezpieczonych oraz osób uprawnionych do świadczeń w związku z eliminacją wymiany papierowej dokumentacji pomiędzy państwami członkowskimi,
- 2) szybszą wymianę informacji w związku z unieważnieniem uprawnień do rzeczowych świadczeń zdrowotnych (NFZ),
- 3) szybszą wymianę informacji związanych z potwierdzeniem przebytych okresów ubezpieczenia lub zatrudnienia,
- 4) oszczędność pracy pracowników instytucji łącznikowych i właściwych związanej z przekazywaniem dokumentów i ich drukowaniem,
- 5) skrócenie czasu niezbędnego na prowadzenie wyjaśnień w zakresie zakwestionowanych rozliczeń pomiędzy instytucjami łącznikowymi, instytucjami właściwymi i instytucjami miejsca zamieszkania lub pobytu,
- 6) oszczędność czasu pracy pracowników instytucji łącznikowych i instytucji właściwych wynikające z eliminacji czasu niezbędnego na obsługę papierowych dokumentów (powielanie i wysyłka pocztowa),
- 7) szybsze i skuteczniejsze wykrywanie nadużyć w korzystaniu z systemu zabezpieczenia społecznego w związku ze skróconym czasem wymiany informacji.

Jednocześnie korzyści – oszczędności, związane z pełnym wprowadzeniem Systemu EESSI, tj. pełną wymianą elektroniczną pomiędzy państwami członkowskimi, szacowane są na poziomie ok. 4,9 mln zł rocznie, zgodnie z przedstawionymi danymi dotyczącymi przepływów w ramach instytucji, w których powstaną punkty kontaktowe, w tym po stronie Narodowego Funduszu Zdrowia – możliwe oszczędności na poziomie ok. 1 mln zł, po stronie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych – ok. 2,9 mln zł, na poziomie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej – instytucji właściwych – ok. 1 mln zł.

Zakładane oszczędności i korzyści z wprowadzenia wymiany elektronicznej dokumentów w ramach Systemu EESSI w większości związane będą z eliminacją kosztów powielania i wysyłki dokumentów (koszty papieru, eksploatacji urządzeń, koszty związane z wysyłką pocztową, w tym przesyłkami poleconymi za zwrotnym

potwierdzeniem odbioru) oraz kosztów związanych z powielaniem i przesyłaniem dokumentów pomiędzy instytucjami łącznikowymi i właściwymi. Jednocześnie zakłada się, że w zakresie obsługi korespondencji na terenie kraju (poza Systemem EESSI) koszty pozostaną bez zmian (koszty związane m.in. z prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi lub ubezpieczeniowymi).

Przewiduje się, że skutki finansowe wprowadzenia projektowanych regulacji wpłyną na zwiększenie wydatków z budżetu państwa, w szczególności w limicie części 44 budżetu państwa – Zabezpieczenie społeczne – o kwotę 0,97 mln zł w 2014 r. oraz o kwotę 0,51 mln zł od 2015 r. Koszty te będą związane z zapewnieniem utrzymania i dostosowania systemów do wymagań Komisji Europejskiej (ok. 0,15 mln zł) oraz potrzebą obsługi nowego zadania w ww. części budżetowej – obsługi punktu kontaktowego (0,36 mln zł – na podstawie danych ze sprawozdania o zatrudnieniu i wynagrodzeniach Rb-70 za okres od początku roku do końca IV kwartału 2012 r. – przeciętne miesięczne wynagrodzenie członków korpusu służby cywilnej [razem z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym] w części 44 – Zabezpieczenie społeczne). Wydatki wynikające z przepisów przedmiotowej ustawy zostaną sfinansowane w roku 2014 przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej, w ramach wydatków zaplanowanych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2014, przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 27 września 2014 roku.

W pozostałym zakresie nie wpłynie to na zwiększenie wydatków budżetu państwa przeznaczonych na funkcjonowanie jednostek objętych regulacją wymienionych w pkt 1. Wejście w życie proponowanych rozwiązań zostanie sfinansowane w ramach limitów ustalonych dla jednostek wymienionych w pkt 1 i nie powinno angażować dodatkowych środków finansowych w roku wejścia w życie ustawy, jak i w latach następnych. Przyjęcie proponowanych regulacji nie wpłynie również na zatrudnienie w krajowych instytucjach zaangażowanych obecnie w wymianę dokumentów papierowych w ramach europejskiej koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, gdyż wprowadzenie regulacji usprawni obsługę dokumentów, które będą przekazywane do instytucji drogą elektroniczną.

Wprowadzenie projektowanych regulacji nie wpłynie również na zwiększenie wydatków z budżetu jednostek samorządu terytorialnego – samorządów województw, związanych z realizacją europejskiej koordynacji systemów

zabezpieczenia społecznego, a jedynie zmieni sposób realizacji dotychczasowego zadania poprzez wprowadzenie wymiany elektronicznej dokumentów z wykorzystaniem dostępnych systemów informatycznych i sieci teleinformatycznych.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy, na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, oraz na sytuację i rozwój regionalny

Powyższe propozycje projektu ustawy nie będą miały wpływu na rynek pracy, na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość ani na sytuację i rozwój regionalny państwa. Projektowana ustawa nie będzie miała negatywnego wpływu na segmenty rynku pracy i nie będzie zakłócać w jakikolwiek sposób mechanizmów konkurencji. Przedmiotu regulacji nie stanowią bowiem kwestie gospodarcze, konkurencji, monopolizacji, prywatyzacji, itd. Projektowana ustawa nie zmienia istoty funkcjonowania gospodarki ani zadań i roli przedsiębiorców.

5. Wpływ regulacji na gospodarstwa domowe

Projektowana ustawa wpłynie korzystnie na prawa jednostek – obywateli migrujących, przemieszczających się wewnątrz Unii Europejskiej, a także członków ich rodzin, przez poprawę jakości i zwiększenie szybkości obsługi i wymiany informacji pomiędzy instytucjami zabezpieczenia społecznego, w celu ustalania praw obywateli i wysokości przysługujących świadczeń. Ponadto funkcjonowanie punktów kontaktowych przyczyni się do poprawy obsługi klientów wszystkich wymienionych instytucji przez usprawnienie i przyspieszenie załatwiania spraw rozstrzyganych na podstawie przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

TABELA ZBIEŻNOŚCI

projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem Systemu Elektronicznej Wymiany Informacji dotyczących Zabezpieczenia Społecznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

z przepisami

rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. WE L 166 z 30.04.2004, str.1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 5, str. 72, z późn. zm.)

oraz

rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009, str. 1, z późn. zm.)

Artykuł projektu ustawy	Artykuł rozporządzenia 883/2004
art. 1 do art. 9	art. 78

Artykuł projektu ustawy	Artykuł rozporządzenia 987/2009
art. 5 pkt 1 i 2, art.7 pkt 2, art.8 pkt 1, art. 9 pkt 4 i 5, art. 13	art. 1 ust. 2 lit. a
art. 1 do art. 9	art. 2 ust. 2
art. 1 do art. 9	art. 4 ust.2
art. 14	art. 95 ust. 1